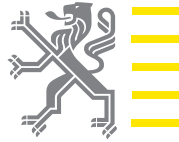

Vlaamse Regering

**Kabinet van Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen**

Koolstraat 35, 1000 BRUSSEL
Tel. 02 552 64 00 - Fax 02 552 64 01
Email: communicatie.vandeurzen@vlaanderen.be

ACTIEPLAN ZELFSTANDIGE KINDEROPVANG

OP NAAR EEN INTENSIEVERE ONDERSTEUNING

A. Situering

1. De zelfstandige kinderopvang en de algemeen vastgestelde en gesignaleerde problemen

Eind 2010 bestond het Vlaams kinderopvanglandschap uit 1483 zelfstandige kinderdagverblijven, 1063 zelfstandige onthaalouders en 102 zelfstandige buitenschoolse opvangvoorzieningen met een attest van toezicht van Kind en Gezin. Dit staat voor 41.293 plaatsen, of ruim een derde van alle formele kinderopvangplaatsen in Vlaanderen en Brussel. De zelfstandige kinderdagverblijven vormen hierbij met 30.301 plaatsen de grootste groep (goed voor bijna een vierde van alle plaatsen).

De zelfstandige kinderopvang kent een grote verscheidenheid aan organisatievormen. Dit kunnen zowel vennootschappen, feitelijke verenigingen als vzw's en openbare besturen zijn. De problematiek die zich binnen de zelfstandige kinderopvang stelt, varieert dan ook op sommige punten naargelang de organisatievorm. Een belangrijk verschil is te vinden in voorzieningen die zonder werknemers werken (maar bijvoorbeeld met zelfstandige partners), en diegene die werknemers in dienst hebben.

De voorbije tijd werden de knelpunten binnen de zelfstandige kinderopvang blootgelegd. Globaal genomen gaat het om 4 grote thema's:

1. **economische leefbaarheid:** onduidelijkheid over financiële en juridische verplichtingen als daar zijn het kostenforfait, ondernemingsnummer, attest bedrijfsbeheer en PC 331; schijnzelfstandigheid; gebrek aan bedrijfseconomische kennis; beperkte winstmarge - vooral bij IKG-; lage loonsverwachting; lage of niet efficiënt ingevulde bezettingsgraad; hoge huur- en aankooprijzen panden in 'stedelijk' gebied; soms hoge investeringen voor brandveiligheid;
2. **het IKG systeem:** bedrag per opgevangen kind is in heel wat regio's lager dan de gangbare marktprijs; forfait van 5% voor zieke kinderen volstaat wellicht niet voor elke voorziening; onduidelijkheid over wat de voorziening zelf nog aan de ouders kan vragen)
3. **ondersteuning:** het isolement en het gebrek aan ondersteuning op boekhoudkundig en financieel vlak, maar ook op vlak van pedagogische en kwalitatieve aspecten;

4. **het statuut van zelfstandige:** de financiële ondersteuning is niet fiscaal vrijgesteld; hoge personeelskosten -nog versterkt door de geplande overstap van de zelfstandige kinderopvang naar PC 331- versterkt schijnzelfstandigheid; discussie in kader van ondernemingsnummer en attest bedrijfsbeheer: is kinderopvang een commerciële activiteit?; hoge sociale lasten; kostenforfait enkel voor alleen werkende ZOO of ook voor zogenaamde 'samenwerkende ZOO'?

De preciaire situatie van de zelfstandige kinderopvang werd de laatste maanden acuut, vooral omwille van de problematiek rond het paritair comité 331. Een aantal sociale secretariaten pasten verkeerdelijk reeds de loonbarema's van dit PC toe, waardoor de loonkost voor de werkgevers in de zelfstandige kinderopvang onhoudbaar hoog werd.

We zullen eveneens onderzoeken of het mogelijk is om een bredere vertegenwoordiging van de zelfstandige kinderopvang in het Raadgevend Comité van Kind en Gezin op te nemen.

2. De telefonische enquête uitgevoerd door UnieKO

2.1. Opzet en werkwijze

UnieKO is een beroepsvereniging voor zelfstandigen in de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel. Vanuit Kind en Gezin ontvangen zij middelen om deze sector te ondersteunen. Zij zijn een belangrijke partner voor het beleid.

Op verzoek van minister Vandeurzen voerde UnieKO een telefonische enquête uit van alle zelfstandige kinderdagverblijven vanaf 25 plaatsen (op niveau organiserend bestuur). Deze bevraging had tot doel de risico's in te kunnen schatten die verbonden zijn aan het werken met werknemers en met IKG.

Het ging om 492 contacten, waaruit enkel de 'zuiver' zelfstandige kinderdagverblijven werden geselecteerd (openbare besturen, vzw's en grote organisaties als GO! en Partena werden eruit gehaald). Er bleven zodoende 245 contacten over. Uiteindelijk werden 89 ZKDV gecontacteerd, waarvan er 63 bruikbare gegevens aanleverden. Gezien een aantal van deze 63 voorzieningen organisator zijn van verschillende vestigingsplaatsen, wordt het bereik van de enquête vastgesteld op 144 ZKDV (op 1483 vestigingsplaatsen in totaal, zijnde een

bereik van net geen 10% van alle ZKDV en van het totaal aantal plaatsen binnen ZKDV, of 12% wanneer we enkel de 'zuiver' zelfstandige kinderdagverblijven in aanmerking nemen).

In samenspraak met de CPDKO en Agentschap Ondernemen werd een script voor deze bevraging opgesteld dat voldoende concreet, volledig en neutraal (= niet uitlokkend) was.

UnieKO voerde deze opdracht uit in het kader van hun opdracht rond IKG (die tijdelijk wordt verruimd).

2.2. Resultaten

Naast een aantal objectieve factoren (grootte voorziening, werken met werknemers of niet, financieel plan of niet, IKG of niet,..) werd de respondenten gevraagd zichzelf te situeren op een schaal van 0 tot 10, gaande van geen enkel probleem (0) tot zeer zware, onoverkomelijke problemen en dreigend faillissement (10). 61,8% van de respondenten plaatsten zichzelf in de categorieën 'kritiek' (5-7/10) tot 'zeer kritiek' (>7/10). Deze voorzieningen vertegenwoordigen 1764 plaatsen en ruim 375 betrokken personeelsleden, medewerkers en verantwoordelijken. De zeer kritieke voorzieningen staan op de grens van falen. Het gaat om 67 ZKDV's van 29 organisatoren, goed voor 1313 plaatsen en 219 personeelsleden.

Uit de bevraging blijkt dat noch het startjaar, noch de bezetting, noch het al dan niet hebben van een financieel plan of boekhouder, noch de KWAPOI-score, noch de juridische vorm van de onderneming een significante rol spelen bij de problematiek van de kritieke situatie:

- 71% van alle respondenten werkt met een financieel plan;
- 50% werkt met een boekhouder;
- 90% van de respondenten geeft aan een goede tot zeer goede bezetting te halen (+80%) – vooral bij werkgevers zijn vele voorzieningen met een goede bezetting (56,6%) toch kritiek;
- De bevroegde voorzieningen haalden een gemiddelde KWAPOI-score¹ van 4,77/7; deze score is niet significant anders bij de

¹ De pedagogische kwaliteit in zelfstandige kinderdagverblijven wordt door de inspectieambtenaar gemeten met de KWAPOI bestaande uit een checklist, observatieschalen en een semi-gestructureerd interview.

kritieke voorzieningen. UnieKO kreeg, voor en tijdens de telefonische enquête, 52 kritieke dossiers rond PC 331 binnen. Deze 52 dossiers vertegenwoordigen 74 zelfstandige kinderdagverblijven. 92 oproepen van werkgevers moeten nog onderzocht worden.

Welke factoren spelen dan wel een rol bij de problematiek van de kritieke situatie?

- nagenoeg alle kritieke factoren worden versterkt bij de ZKDV die **werkgever** zijn;
- meer voorzieningen in **IKG** dan voorzieningen zonder IKG bevinden zich in de kritieke zone (66,2% tegenover 55,7 %) – vooral werkgevers in IKG (80,4%), maar ook diegene met vrije variabele dagprijzen (90%) bestempelen zichzelf als kritiek;
- wie met **bewezen kosten** werkt situeert zich vaker in de kritieke zone dan wie met het kostenforfait werkt (66,2% tegenover 48,3%);
- bij voorzieningen in de kritieke zone werkt de verantwoordelijke langer (vaak meer dan 12 uur per dag) en is de **omkaderingsratio** (aantal plaatsen tegenover aantal personeelsleden) lager;
- over alle voorzieningen uit de enquête die hierover cijfers gaven (75/ 143 of 52%), werd gemiddeld 239 euro per plaats geïnvesteerd in **brandveiligheid**. Vooral wie voor 2008 startte, heeft hierin het meeste moeten investeren. 68% van deze voorzieningen geven aan zich in een kritieke fase te bevinden. Wie met werknemers of zonder IKG werkt, investeert opvallend weinig in brandveiligheid;
- 83% van de voorzieningen binnen IKG geven aan dat de **vergoeding voor de afwezigheid wegens ziekte** te weinig is; 61,8% hiervan zit in de kritieke zone.

Verder geeft UnieKO vanuit de enquête nog volgende aandachtspunten aan:

- 77% van de voorzieningen is voorstander van een **pedagogische ondersteunende structuur** op de werkvloer (kritieke én niet-kritieke voorzieningen);
- de meer **vraaggestuurde werking** van de zelfstandige sector botst met het aanbodgestuurde systeem in de gesubsidieerde sector – bij IKG komen deze beide principes in conflict;
- 38% van de respondenten geeft aan dat de inspectie (en bij uitbreiding het toepassen van de **regelgeving rond kwaliteit**) problematisch is. 55,3% van deze respondenten verkeren in kritieke situatie;
- de verschillende toepassing van **personeelsnormen** bij ZKDV (1 begeleider per 7, 10 of 14 aanwezige kinderen, naargelang de leeftijd) en bij gesubsidieerde KDV (1 begeleider per capaciteit van 6,5 kinderen) leidt tot een lagere omkaderingsratio bij de ZKDV (3,7 tegenover 6,5 in de erkende sector). Unieko geeft daarop aan : Mocht in de ZKDV dezelfde norm worden toegepast dan in de gesubsidieerde sector, zou de personeelskost aanzienlijk kunnen dalen (van 20,06 euro per kind en per dag, naar 14,10 euro per kind en per dag);

2.3. Besluit en inschatting

UnieKO besluit dat er drie grote (=dringende) problemen zijn binnen de zelfstandige kinderopvang: het gebrek aan financiële ademruimte, het overleg met de sector om de (financiële) gevolgen van het gevoerde beleid goed te kunnen inschatten, en tenslotte de soms hoge investeringskosten voor de brandveiligheid.

UnieKO doet voorstellen om hieraan (maar ook aan de ruimere problematiek van de zelfstandige kinderopvang) tegemoet te komen en maakt hierbij een onderscheid tussen maatregelen voor de gehele sector, maatregelen voor de werkgevers en maatregelen voor de 'zelfstandigen'. Een greep hieruit:

- toepassing van de ratio van 1 begeleider per capaciteit van 6,5 kinderen zoals in de erkende kinderdagverblijven;
- verlenging van de periode om zich in orde te stellen met de brandveiligheidseisen;

- een heffing van 6% BTW (in plaats van 21%) op aanpassingswerken in een sociale voorziening;
- een tussenkomst bij de RSZ ;
- opvolging van het dossier 'sociale secretariaten en PC 331';
- schrappen van de zelfstandige groepsopvang uit het wetboek van koophandel.

2.4. Enkele belangrijke kanttekeningen bij de enquête van UnieKO:

- De enquête geldt voor net geen 10% van de sector van de zelfstandige kinderopvang of 12% van de 'zuiver' zelfstandige kinderdagverblijven. We dienen met de nodige omzichtigheid deze resultaten te behandelen en niet zomaar veralgemenen of extrapoleren.
- De enquête is vooral gebaseerd op het eigen oordeel van de initiatiefnemer , zoals de eigen inschatting van de respondenten als 'kritiek' of 'zeer kritiek'. Binnen het korte tijdsbestek dat de enquête werd afgenomen, was dit ook de enige mogelijkheid. Het betekent wel dat de meeste gegevens niet gebaseerd zijn op objectieve vaststellingen.
- Een aantal gegevens konden onvoldoende specifiek worden uitgeklaard: zo wordt er geen beoordeling gemaakt over de waarde van het financieel plan of de boekhouding en wordt ook het deficit niet zuiver gesteld (in welke mate zijn daar bijvoorbeeld ook leningen en geïnvesteerd kapitaal mee gemoeid).
- Voor een aantal vaststellingen kan binnen dit onderzoek, geen verklaring aangereikt worden. Waarom is bijvoorbeeld een niet werkgever die met variabele dagprijzen werkt het minst kritiek?
- De berekening van de verschillen in de personeelsnorm bij zelfstandige en bij erkende kinderdagverblijven gaat uit van de verkeerde veronderstelling dat een erkend kinderdagverblijf overbezetting mag realiseren.
- De enquête geeft een hele reeks individuele citaten weer. Deze moeten beschouwd worden als een indicatie voor de perceptie op het werkveld, maar werden verder niet geobjectiveerd en zijn niet te veralgemenen.

- Een recente case studie van Agentschap Ondernemen geeft niettemin aan dat ZKDV die werken met IKG financieel meer leefbaar zijn dan diegenen die zonder IKG werken, vooral wanneer de opvang met personeel werkt.

Belangrijk is wel dat deze enquête aangeeft dat er een belangrijke indicatie is voor het verband tussen de moeilijkheden in de zelfstandige sector en het werken met werknemers, met IKG² en met bewezen kosten. Ook de moeilijkheden wat betreft het voldoen aan de brandveiligheidsnormen komt naar voor. De nood aan pedagogische ondersteuning wordt duidelijk aangegeven.

3. Perspectief van het decreet kinderopvang

Een heel belangrijk antwoord op de geschetste “precaire situatie” van de zelfstandige sector is te vinden in de uitwerking van het nieuwe decreet Kinderopvang. De leefbaarheid van de zelfstandige sector verhogen, is een van de vele doelstellingen van het decreet en zal dan ook een structureel antwoord bieden op heel wat moeilijkheden van deze sector. Om deze leefbaarheid te berekenen, baseerden de decreetmakers zich op een analyse van de huidige situatie en het “gewenste “ perspectief van een financiële leefbaarheid voor alle initiatieven in de kinderopvang.

Door het decreet voorschoolse kinderopvang zal het subsidiekader worden vernieuwd.

Er wordt een logische, trapsgewijze opbouw van de subsidiecomponenten voorzien. De subsidieopbouw zal er mede toe bijdragen dat de zelfstandige ondernemer een leefbare opvang kan uitbouwen. Wanneer een kinderopvanginitiatief immers een vergunning heeft, zal elke groepsopvang en elke gezinsopvang een basissubsidie kunnen ontvangen als forfaitaire tegemoetkoming in kosten ten gevolge van het voldoen aan de vergunningsvereisten.

Bovenop deze basissubsidie, zal de vergunde groepsopvang en gezinsopvang die werkt met het IKG systeem, een bijkomende subsidie kunnen ontvangen: een

---

² Een recente case studie van Agentschap Ondernemen geeft niettemin aan dat ZKDV die werken met IKG financieel meer leefbaar zijn dan diegenen die zonder IKG werken, vooral wanneer de opvang met personeel werkt.

gewaarborgd subsidiebedrag per plaats per jaar (indien voldoende bezetting wordt gerealiseerd) dat en toelaat de inkomensgerelateerde financiële bijdrage (IKG) voor het gezin te hanteren én een financieel voldoende leefbare opvang mogelijk moet maken. Daartoe wordt voorzien om dit IKG subsidiebedrag op te trekken naar een hoger niveau dan vandaag.

In afwachting van dit decreet en de uitvoering ervan, zullen alle mogelijke acties worden ondernomen, om de zelfstandige sector in deze tussenfase zo goed mogelijk te ondersteunen. Daarom werd een concreet actieplan ontwikkeld.

4. Besluit

Belangrijk is dat kinderopvang zich onderscheidt van andere sectoren binnen het zelfstandig ondernemen omwille van het ‘zacht’ karakter van de job en de beperkte winstmarge (begrensd door de toegelaten capaciteit).

Gezien het minder harde van de sector, zijn er ook signalen dat sinds de invoering van de financiële ondersteuning en het IKG systeem, veel starters aangetrokken zijn die bedrijfseconomisch onvoldoende onderlegd zijn of onvoldoende inschatten welk financieel en juridisch risico ze nemen.

Prioritair zal er dan ook meer geïnvesteerd worden in een goede voorbereiding op dit specifiek ondernemerschap, een goede, permanente ondersteuning en een verhoging van de leefbaarheid.

B. Acties

Actie 1 : Aanstellen van centraal aanspreekpunt binnen “Kind en Gezin”

Binnen de centrale administratie van K&G wordt er een aanspreekpunt aangesteld voor de coördinatie van het actieplan: Bart Reel – stafmedewerker zelfstandige kinderopvang (Bart.Reel@kindengezin.be).

Opdrachten :

*Opvolgen van de uitvoering van het actieplan

*Monitoren van de kritieke situaties en de meest gestelde vragen

*Coördinatie van het overleg met andere relevante partners zoals Unieko, Voorzet, Unizo, Kindsinvest, Agentschap ondernemen..

*Structureel overleg met provinciale aanspreekpunten (zie actie 2)

Actie 2 : Individuele ondersteuning van zelfstandige kinderopvanginitiatieven in kritieke situaties via provinciale aanspreekpunten

2.1. In eerste instantie wordt aan alle initiatieven die via de enquête van Unieko aangegeven hebben dat ze zich in een kritieke situatie bevonden inzake leefbaarheid en degenen die zich terzake melden, een aanbod gedaan van individuele ondersteuning :

*Ze worden opgebeld door de provinciale aanspreekpunten van K&G (de provinciale coördinatoren) met het aanbod van individuele ondersteuning;

*Telefonisch wordt via een checklist een globale analyse gemaakt van waar de kritieke knelpunten in de leefbaarheid zich situeren;

*Op basis van de globale analyse, worden de initiatieven verder toegeleid tot die partner die daartoe de competenties en de bevoegdheden heeft;

*Het Agentschap Ondernemen treedt hierbij op als prioritaire partner en zal ook provinciale aanspreekpunten hebben om de initiatieven bedrijfseconomisch te steunen;

*Maandelijks wordt de situatie van de initiatieven opgevolgd via structureel overleg met de coördinatoren, Kind en Gezin en het Agentschap ondernemen.

Daarnaast gaan we na of er nog andere initiatieven zich in een precaire situatie bevinden en nood hebben aan deze ondersteuning

2.2. De provinciale aanspreekpunten van Kind en Gezin bieden dezelfde individuele coaching aan aan die voorzieningen die zich mogelijks ook in een kritieke situatie bevonden, maar niet werden opgenomen binnen de enquête van Unieko.

2.3. Het centraal aanspreekpunt organiseert een backoffice voor deze individuele coaching via de andere partners (Unieko, Unizo, Voorzet, Kindsinvest) en organiseert daartoe het nodige overleg.

2.4. Kind en Gezin doet dit voorjaar een onderzoek naar de reden van stoppen in de zelfstandige kinderopvang. Er zal voortaan systematisch worden gevraagd aan stoppers wat de reden is van hun stoppen.

Provinciale aanspreekpunten K&G :

Nele Vandenbrande (West-Vlaanderen - nele.vandenbrande@kindengezin.be - 050/44.65.50

Kathleen Goeminne (Oost-Vlaanderen) - kathleen.goeminne@kindengezin.be - 09/265.71.71

Jean Paul Van der Elst (Antwerpen), - jeanpaul.vanderelst@kindengezin.be - 03/224.61.01

Ilse Coemans (Limburg), - [ilse.coemans@kindengezin](mailto:ilse.coemans@kindengezin.be) - 011/77.19.71

Jessy Vandeveldde (Vlaams-Brabant en Brussel). jessy.vandeveldde@kindengezin.be - 016/21.05.11

Actie 3 Aanpassingen IKG systeem

- * De huidige IKG tegemoetkoming is onvoldoende hoog . Vanaf 1 juli 2011 wordt de IKG-basisvergoeding verhoogd van 25,75 euro naar **27 euro**.
- *Uitbreiding van het aantal IKG plaatsen bij ZKDV en ZOO (goed voor naar schatting **3230 plaatsen**). Deze plaatsen zullen vooral worden gerealiseerd in Antwerpen, Brussel en Gent en in die regio's waar er op vandaag relatief weinig inkomensgerelateerde plaatsen zijn.
- *Het koppelen van een goedgekeurd ondernemingsplan aan de toekenning IKG (via aanpassing BVR) moet voorkomen dat men beter voorbereid met IKG start. De ondernemer krijgt zo vooraf een duidelijk zicht op de risico's en gevolgen van het werken met IKG.
- * Het systeem van de financiering van het aantal ziekte-dagen moet aangepast worden. We stellen voor om dit te regelen op basis van de capaciteit van een initiatief in plaats van op basis van de aanwezigheid van het aantal kinderen.
- * Er wordt ook een procedure opgenomen in het BVR die het mogelijk maakt dat voorzieningen die net geen KWAPOI-score van 4/7 halen bij eerste meting nog een tweede meting kunnen krijgen of op het geheel van hun situatie kunnen beoordeeld worden.

*Voor het verplicht aantal uren te volgen opleiding kunnen uitzonderlijk, een paar niet gevolgde uren overgezet worden naar het volgende jaar waar ze kunnen ingehaald worden.

*Om goed te kunnen opvolgen hoeveel IKG-plaatsen er nog ter beschikking zijn, wordt op de website van Kind en Gezin een **teller geplaatst** die aangeeft hoeveel IKG plaatsen er nog subsidiabel zijn en eventueel ook hoeveel plaatsen nog in aanmerking komen voor financiële ondersteuning.

Realisatietermijn: voorjaar 2012

Actie 4 Voorschottensysteem binnen IKG systeem toelichten

Doelstelling: Wie met IKG werkt krijgt elk kwartaal een voorschot (gebaseerd op de prestaties van een voorgaand, gelijkaardig kwartaal). Er is een mogelijkheid om extra voorschotten aan te vragen wanneer daar gefundeerde redenen toe zijn (bijvoorbeeld: plots toegenomen bezetting). Het voorschottensysteem binnen IKG bevat blijkbaar onduidelijkheid en geeft aanleiding tot misverstanden over de toepassing hiervan. Het moet voor iedere (kandidaat) zelfstandige met IKG duidelijk zijn hoe het voorschottensysteem werkt en wat de modaliteiten zijn om bijkomende voorschotten te vragen.

Actie: Algemene info, individuele info bij contacten en korte duidelijke info op de website. Snel onderzoek en actie bij een aanvraag voor bijkomend voorschot.

Actie 5 Sector informeren over uitstel van betaling RSZ en mogelijkheden tot afbetalingsplan RZS

Bepaalde kritieke situaties hebben te maken met betalingsmoeilijkheden bij de RSZ. De sector is hierover vaak onvoldoende geïnformeerd. Deze informatie zal verspreid worden via de provinciale aanspreekpunten en via de website van K&G.

Het betreft de mogelijkheid van de RSZ om bij tijdelijke en uitzonderlijke betaalmoeilijkheden bepaalde sancties achterwege te laten indien de kwartaalbijdragen betaald worden voor het einde van het kwartaal volgend op dat waar zij betrekking op hebben. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid om op minnelijke wijze afbetalingstermijnen toe te staan.

De informatie hieromtrent, evenals de gegevens van de contactpersonen die terzake kunnen handelen zal gecommuniceerd worden naar de sector en is te vinden in bijlage van dit plan.

Actie 6 Toeleiden naar financiële overbruggingsmogelijkheden: mogelijkheden overbruggingskredieten voor bedrijven in crisis (niveau Vlaamse Regering), Agentschap Ondernemen, contact met banken

Doelstelling: zelfstandige kinderdagverblijven kennen de mogelijkheden om overbruggingskredieten aan te vragen en te bekomen bij bijvoorbeeld KidsInvest, banken en dergelijke.

Deelacties:

1. In kaart brengen van de overbruggingsmogelijkheden
2. Interkabinetair overleg tussen Economie en Welzijn (om overbruggingskredieten voor personeel via KidsInvest mogelijk te maken)³

Betrokken partners:

- Stafmedewerker ZKO
- Agentschap Ondernemen
- KidsInvest
- Kabinet
- Dienst communicatie

---

³ KidsInvest liet weten dat het de voorbije weken verschillende telefoontjes kreeg van ondernemers in zware (cash)moeilijkheden met betrekking tot PC 331. Zij vroegen zich af of KidsInvest geen overbruggingskrediet kon voorzien, maar bij de opzet van het fonds werd dergelijk type krediet niet afgesproken met het kabinet economie, waardoor KidsInvest (voorlopig) niets kan doen.

Actie 7 Faciliteren van overnames en samenwerkingen en juridische begeleiding hierbij

Doelstelling: Met voorzieningen in zeer kritieke situaties kan bekeken worden of een overname of samenwerking met andere ZKDV en/of schaalvergroting een oplossing kan zijn in functie van financiële redding of efficiëntiewinst. Experts op vlak van bedrijfsvoering kunnen de (kandidaat) zelfstandige ondernemer hierbij begeleiden. Dit zal via de provinciale aanspreekpunten (actie 1) verkend worden, waarbij de voorzieningen indien wenselijk worden doorverwezen. Het lokaal overleg en lokaal beleid kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.

Betrokken partners:

- Agentschap Ondernemen
- Unizo
- UnieKO
- ..

Actie 8 Verspreiding van de FAQ's ivm leefbaarheid van de zelfstandige kinderopvang

Doelstelling: De zelfstandige kinderopvang heeft nood aan duidelijke en leesbare informatie over alles wat hen aanbelangt (IKG, brandveiligheid, wijze van inspecteren en de gevolgen van inspectie, ...).

Eerste relevante beschikbare informatie werd opgesteld via antwoorden op FAQ's. (zie bijlage). Deze FAQ's zullen worden aangevuld en up to date gehouden indien nodig.

Deze FAQ's worden duidelijk op de website van K&G verspreid, evenals via andere relevante kanalen.

Actie 9 Verder overleg met de Sociale secretariaten in functie van problemen PC 331

Doelstelling: Er stellen zich ernstige problemen met het paritair comité 331.

Er vond reeds een eerste ontmoeting plaats met de Unie Van Sociale Secretariaten (op 4 maart 2011) in functie van ondersteuning aan de initiatieven die verkeerdelijke informatie verkregen rond de uit te betalen lonen.

De vraag is gesteld of de sociale secretariaten de zaken kunnen rechtzetten zonder dat dit ten koste komt van hun klanten, de gedupeerde werkgevers uit de zelfstandige kinderopvang.

Het overleg met de sociale secretariaten om dit aan te pakken wordt verder gezet.

Ook de sociale partners zullen bijeen gebracht worden in verband met de opmaak van de bijzondere CAO binnen PC 331 (voor overgestapte ZKDV)

Actie 10 Opvolging van de knelpunten inzake brandveiligheid

In kader van de veiligheid van de kinderen, dienen alle initiatieven zich in orde te stellen met de brandveiligheid. Hiertoe is een plan van aanpak bezig sinds het najaar. Dit wordt op de volgende manier verder gezet:

1. Aanpak ten opzichte van de groep waarbij onvoldoende duidelijk is om ze in orde zijn.

Deze groep van initiatieven (zowel de erkende sector als de zelfstandige sector) wordt opgebeld met betrekking tot een stand van zaken. Er wordt geïnformeerd naar een kopie van het brandweerverslag of naar de verklaring op eer dat men de aanpassingen aan het brandweerverslag heeft gedaan.

2. Aanpak ten opzichte van de groep die voorlopig (nog) niet in orde is

Als het probleem op korte tijd kan verholpen worden, vormt dit geen enkel probleem, op voorwaarde van een concreet plan van aanpak zijn. De voorziening informeert K&G wanneer de aanpassingen gebeurd zijn.

Indien het niet op korte tijd kan worden aangepakt, moet men minstens een afwijking aanvragen voor de tussenperiode. Men kan een afwijking aanvragen aan de technische commissie. Tegen 1 september wordt de verklaring verwacht dat men in orde is of een afwijking heeft aangevraagd.

Mogelijks heeft men ook een brandweerbezoek aangevraagd of de brandweer is al geweest maar er is nog geen verslag. Dit kan men doorgeven aan K&G.

3. Groep die echt niet in orde is

Men kan een afwijking aanvragen.

Ter info:

Zaken waarvoor het wellicht weinig zin heeft om een afwijking te vragen:

- ontbrekende administratieve documenten zoals controle en onderhoudsattesten van technische installaties;
- detectie (autonome rookmelders, manueel alarm, branddetectie), brandbestrijdingsmiddelen;
- pictogrammen en veiligheidsverlichting;
- bescherming van de onderzijde van een bestaande trap (rf. 1/2u);
- compartimentering van de keuken en van de was en drooglokalen. (er kan in sommige gevallen wel een geldige motivering zijn om hiervoor een afwijking te vragen)
- opleiding in hanteren brandbestrijdingsmiddelen

Zaken waarvoor **het wel zin** kan hebben:

- toegangswegen;
- ontbreken van een 2de uitgang indien technisch zeer moeilijk of niet mogelijk.

- compartimentering ingeval een voorziening in een groter geheel is gelegen (indien ingeval van ligging in groter geheel geen compartimentering mogelijk is,
- is er nog de mogelijkheid om gans het gebouw aan het besluit te laten voldoen);
- trappen die niet voldoen (bijvoorbeeld licht afwijken).
- kleine voorzieningen met dagopvang kunnen afwijking krijgen voor gaskachels onder voorwaarde dat de toestellen van het type C zijn (met externe aan- en afvoer van lucht) en dat de toestellen degelijk zijn afgeschermd en jaarlijks worden gekeurd.
- Dit zijn vaste gegevens die eigen zijn aan de het gebouw en de inplanting, waarvoor ingrijpende aanpassingen nodig zijn die niet steeds mogelijk zijn
- of slechts mogelijk mits ingrijpende werken.

Indien geen afwijking en indien geen aanpassingen gedaan worden of niet mogelijk zijn, dan dringt normaal de intrekking van de erkenning of het attest van toezicht voor de locatie zich op, of een verhuizing of wanneer dit een oplossing zou zijn, een capaciteitsvermindering. Op dit moment zal evenwel nog een individueel overleg met de voorziening plaatsvinden om te zoeken naar mogelijkheden.

Per 21 maart leverden 818 zelfstandige voorzieningen (op een totaal van 1090) een brandweerverslag in. 272 of 25 % deden dit nog niet. 122 hiervan gaven bewijs van aanvraag brandweerbezoek. Van de overigen is er nog geen respons. Vooral in Vlaams-Brabant en Brussel is er van 158 voorzieningen of 45 % van het totale aantal nog geen brandweerverslag.

Per provincie wordt een analyse gemaakt van de ingekomen respons in verband met brandveiligheid. Op basis daarvan wordt aanpak nog verfijnd.

Realisatietermijn: voorjaar en najaar 2011

Actie 11 Versterking ondersteuning VoorZet en UnieKO

VoorZet⁴ en Unieko zijn twee belangrijke partners inzake de ondersteuning van de zelfstandige sector van de kinderopvang.

Hun werking wordt verder gezet met volgende opdrachten :

UnieKO vraagt, in het verlengde van de telefonische enquête, aandacht voor meer begeleiding en vorming op maat van reeds gevestigde ondernemers. Voor elk van hen zou er een traject op maat mogelijk moeten zijn.

Opdracht van VoorZet :

- Het adviseren over de pedagogische en kwalitatieve aspecten van kinderopvang met bijzondere aandacht voor de starters.
- Het opzetten van netwerken voor zowel startende en reeds langer werkende initiatiefnemers over de kwaliteit en de pedagogische aspecten van kinderopvang.
- Het sensibiliseren en/of aanbieden van vorming ter verbetering van de kwaliteit en de pedagogische aspecten van de kinderopvang

Opdrachten van UnieKO in samenwerking met Kind en Gezin :

- Mogelijkheid tot meer individuele begeleiding en ondersteuning van de ondernemers
- Verder uitbouwen van de bestaande trefpuntenwerking
- Verdere promotie van het IKG systeem;
- Verzamelen van alle nuttige informatie in functie van de evaluatie van het IKG-systeem door Kind en Gezin.

Realisatietermijn: voorjaar 2011

Actie 12 opzetten van een interministeriële conferentie Familie

Op basis van de olijsting van de knelpunten in de kinderopvang die onder Federale bevoegdheid vallen en/of hier een link mee roept minister Vandeurzen de interministeriële commissie Familie samen. Hierbij plaatsen we Dit met als doel om hiervoor een oplossing te zoeken en de kwaliteit en

⁴ VoorZet is een organisatie die, met steun van Kind en Gezin, (pedagogische) ondersteuning onder de vorm van vorming en advies biedt aan zelfstandige kinderopvang.

leefbaarheid van de kinderopvang te verhogen. We denken hierbij aan het schrappen van de zelfstandige kinderopvang uit het Wetboek van Koophandel, de BTW-problematiek, fiscaliteit,...

Meer info?

voor meer info over het IKG systeem, kan men terecht op de website van Kind en Gezin, via volgende link: www.kinderopvang.be/IKG.

Het actieplan zelf en eventuele bijkomende info en documentatie is terug te vinden via www.kinderopvang.be/actieplanzelfstandigekinderopvang.